

نوشته: مذهب شاه ظهوری

محترم (نیرو) صاحب!

نوشته های شما را مطالعه نمودم. ابراز نظر و تحریر نموده اید که جمع بندی اسما و افعال با نوشتن حرف (ی-ون) یعنی با (هین) و یا با (یین) صورت بگیرد بهتر و مانوس تر است. و (هن) به تنهایی صورت جمع واژه ها را نشان دهنده نخواهد بود.

نیرو صاحب محترم - من کلمه (هن) را در هیچ جا و هیچ موضوعی به تنهایی تحریر ننموده ام. صرف نوشته کرده ام که جمع بندی اسما، اشیا و جمع بندی بعضی افعال با حروف (ه-ن) صورت میگیرد مثلاً:
مالهن-چارکهن- بر نکهن- درختهن- با غهن- ولا غهن و غیره.
طبعاً در صورتیکه اسم مفرد از جمع بندی جدا شود کلمه (هن) بدون معنی باقی می ماند. در غیر آن اسم پیوسته با کلمه (هن) جمع بندی را نشان میدهد.

چنانچه در جمع بندی زبان فارسی نیز به همین شکل است. متوجه شوید در زبان فارسی دو رقم جمع بندی موجود است.
اول- جمع بندی با حروف (ا-ن) چون پسران- دختران- فرزندان- درختان - دزدان - رفیقان و غیره.

حالا اگر ما حروف (ا-ن) را از جمع بندی اسما دورسازیم صرف اسم مفرد باقی می ماند و حروف (ا-ن) هیچ نوع معنی را افاده کرده نمیتواند.
دوم- جمع بندی با حروف (ه-ا) مثلاً کوه ها - زمین ها - دریا ها-نهر ها و غیره.

درین جمع بندی نیز اگر ما حروف (ه-ا) را از جمله های فوق دورسازیم با هم اسم یا شیء، صورت مفرد را بخود گرفته و حروف (ه-ا) بی مفهوم می ماند و بدون ذکر نام اسما و اشیا مطلب را ثابت نمی سازد. به همین طریق در جمع بندی افعال نیز اگر حروف (ه-ن) را از جمع بندی افعال جدا کنیم فعل به شخص مفرد تعلق گرفته و (هن) بدون معنی باقی می ماند مثلاً:

خودهن (خود) ۲- زابنتهن (زابنت) ۳- تایدهن (تاید) ۴- ابا بنتهن (ابا بنت) و غیره.

خلاصه اینکه نظر به برداشت و توانایی فکری و ذهنی شخص خودم جمع بندی اسما، اشیا و جمع بندی بعضی افعال در زبان شغنائی توسط حروف (ه-ن) صورت میگیرد. نه با حروف (ی-ن) زیرا اگر ما جمله جمع را با حروف (ی-ن) نوشته کنیم درین صورت تلفظ وادا کردن کلمه تغیر نموده مطلب اصلی را افاده کرده نمیتواند.

(ظهوری)